

Öğretmenlerin Dijital Öğretim Materyali Geliştirme Öz-Yeterlik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Öğretmenlerin Dijital Öğretim Materyali Geliştirme Öz-Yeterlik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27311>

Özet

Öğretmenlerin Dijital Öğretim Materyali Geliştirme Öz-Yeterlik Ölçeği, öğretmenlerin dijital eğitim materyalleri tasarlama, geliştirme ve uygulama süreçlerindeki yeterlik algılarının ölçmek amacıyla 2019 yılında Özgen Korkmaz, Cahit Arkaya ve Yusuf Altınata tarafından geliştirilmiş olan psikometrik bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, modern eğitimde giderek artan dijitalleşme ihtiyacına karşılık olarak, öğretmenlerin teknoloji entegrasyonu konusundaki inanç düzeylerini belirlemeyi hedefler.

Ölçek, 38 maddeden ve güçlü yapı geçerliliği sağlayan üç faktörden oluşmaktadır. 5'li Likert ölçeği formatında hazırlanan araç, yüksek iç tutarlılık katsayıları ile güvenilirliğini kanıtlamıştır. Ölçeğin geliştirilmesi çabası, ilgili literatüre önemli bir katkı sağlamakta ve öğretmenlerin mesleki gelişim ihtiyaçlarının belirlenmesinde kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen, Öz-Yeterlik, Dijital Öğretim Materyali, Materyal Geliştirme, Eğitim Teknolojisi, Likert Ölçeği, Öğretim Tasarımı.

Yazarlar

Özgen Korkmaz, Cahit Arkaya, Yusuf Altınata.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, öğretmenlerin dijital ortamlar için etkili öğretim materyalleri tasarlama, oluşturma ve kullanma becerilerine yönelik kendilerine attıkları yeterlik düzeylerini geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Geliştirme süreci, öğretmenlerin dijital yeterlik algılarındaki mevcut durumu tespit ederek, bu alandaki eksikliklerin giderilmesine yönelik eğitim stratejilerinin oluşturulmasına katkıda bulunmayı amaçlamıştır.

Dijital öğretim materyali geliştirme, modern pedagojinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu ölçek, öğretmenlerin teknolojik pedagojik içerik bilgisi (TPACK) çerçevesinde ne kadar yetkin hissettiklerini değerlendirmek için kritik bir araç sunmaktadır.

Yapı

Ölçek, bireyin belirli bir alandaki görevleri başarıyla yerine getirebileceğine dair sahip olduğu inancı ifade eden öz-yeterlik teorisi temelinde yapılandırılmıştır. Ölçek, öğretmenlerin dijital materyal geliştirme sürecindeki bilişsel ve teknik yeterliklerini ölçen çok boyutlu bir yapıya sahiptir.

Yap?lan faktör analizleri sonucunda, ölçe?in toplam 38 maddesi, ö?retmenlerin dijital materyal geli?tirme öz-yeterli?ini temsil eden 3 temel faktör alt?nda toplanm??t?r. Bu faktörler, materyal planlama, tasar?m ve teknik uygulama gibi farkl? yeterlik alanlar?n? kapsamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, faktör analizi ile incelenmi?tir. Yap?lan analizlerde, ölçekte belirlenen faktörlerin toplam varyans?n **%62'sini** aç?klad??? tespit edilmi?tir. Bu yüksek aç?klanan varyans oran?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? teorik yap?y? (dijital materyal geli?tirme öz-yeterli?i) güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini ve yeterli düzeyde yap? geçerli?ine sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, çe?itli iç tutarlılık analizleri kullan?larak kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirilmi?tir. 3 faktör alt?nda toplanan 38 maddelik ölçekteki her bir faktör için elde edilen güvenilirlik katsay?lar? oldukça yüksektir:

?ki E? Yar? Korelasyonlar?: 0,721 ile 0,926 aras?nda de?i?mektedir.

Spermann Brown Güvenirlik Katsay?lar?: 0,838 ile 0,961 aras?nda de?i?mektedir.

Guttman Split-Half De?erleri: 0,838 ile 0,961 aras?nda de?i?mektedir.

Cronbach Alpha Güvenirlik Katsay?lar?: 0,869 ile 0,970 aras?nda yüksek de?erler göstermektedir.

Ölçekteki tüm faktörlerin toplam? için hesaplanan genel güvenilirlik de?erleri de yüksek düzeydedir: ?ki e? yar? korelasyonu 0,620; Sperman Brown 0,766; Guttman Split-Half 0,732 ve Cronbach Alpha de?eri ise **0,961**'dir. Analiz sonuçlar?, faktörlerin ve ölçe?in genelinin yüksek iç tutarlılık?a sahip oldu?unu ve güvenilir ölçümler sa?lad???n? göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, ö?retmenlerin dijital ö?retim materyali geli?tirme öz-yeterlik alg?s?n? çok boyutlu olarak incelemek üzere tasarlanm??t?r. Yap?lan faktör analizi, ölçe?in 38 maddesinin 3 ana faktör alt?nda topland???n? ortaya koymu?tur. Bu üç faktörlü yap?, toplam varyans?n %62'sini aç?klayarak ölçe?in psikometrik aç?dan sa?lam bir yap?ya sahip oldu?unu kan?tlam??t?r.

Faktör yükleri, maddelerin ilgili boyutlar? güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini göstermekte olup, bu yap?, dijital yeterlik alan?ndaki alt becerileri ayr??t?rmada ba?arılıd?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Development Scale)

Biçim: 5'li Likert Ölçe?i

Derecelendirme: 1= Kesinlikle Katılmıyorum - 5= Kesinlikle Katılıyorum

Madde Sayısı: 38 madde (3 faktör altında toplanmıştır)

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: Öğretmenler

Yaş Grubu: Yetkinler (Çalınan Öğretmenler)

Popülasyon Detayları: Türkiye'de görev yapan aktif öğretmenler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim dayalı, nicel ölçüm aracı.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen Yeterlik Algısı, Eğitim Teknolojileri, Dijital Eğitim, Cronbach Alpha, Varyans Açıklama, Psikometri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Özgen Korkmaz

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: ozgenkorkmaz@gmail.com

Yazın Adresi: Makalede belirtilen akademik kurumlar.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2019

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Özgen Korkmaz ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar genellikle yazar izniyle mümkündür.

Ölçeğin orijinal PDF makalesi şu adresten indirilebilir: [ogretmenlerin-dijital-ogretim-materyali-gelistirme-oz-yeterlik-olceginin-gelistirilmesi-calismasi.pdf](#)

Kaynaklar

KORKMAZ, Ö., ARIKAYA, C., ALTINTAŞ, Y. (2019). Öğretmenlerin Dijital Öğretim Materyali Geliştirme Öz-Yeterlik Ölçeğinin Geliştirilmesi Çalışması. *Turkish Journal of Primary Education*, 4

(2), 40-56. Makaleye erişim: <https://dergipark.org.tr/en/pub/tujped/issue/50537/609625>.

Makale Dosyası Bağlantısı: dergipark.org.tr

Ölçek Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek, toplam 38 maddeden oluşmaktadır. Maddelerin tam içeriği, referans olarak belirtilen akademik yayında (Korkmaz, Arıkaya, Altıntaş, 2019) detaylı olarak yer almaktadır. İçerik için ilgili makaleye başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM